

EXPUNERE DE MOTIVE

Proiect legislativ pentru instituirea anului 2025 ca „Anul Național al Copilului”

În ultimele decenii, societatea românească a traversat multiple transformări, iar aceste schimbări au avut un impact semnificativ asupra celor mai vulnerabili membri ai săi - copiii. În ciuda progreselor înregistrate pe plan economic și social, multe dintre drepturile copiilor continuă să fie insuficient garantate, iar accesul acestora la educație de calitate, la sănătate și la protecție socială rămâne limitat, în special în cazul celor din medii defavorizate.

Inechitatea apare în viața copiilor români încă de la naștere. România continuă să dețină o poziție nedorită în topul țărilor europene cu cele mai ridicate niveluri ale mortalității infantile, cu o rată de 5,7 la mie (în 2022) peste media Uniunii Europene de acum 20 de ani.¹ Peste 1,5 milioane de copii din România aflați în risc de sărăcie sau excluziune socială² și afectați de analfabetism funcțional³, iar 2 din 10 copii din mediul rural spun că familia le asigură doar uneori sau nu le asigură niciodată suficientă mâncare.⁴ De asemenea, 537.000 de copii au avut, în 2023, cel puțin un părinte plecat la muncă în străinătate, nevoile lor de consiliere psihologică dovedindu-se a fi cronice fără însă ca serviciile sociale să le poată acoperi.⁵ Aproape jumătate din mamele minore sub 15 ani din Europa trăiesc în România⁶, iar fenomenul de violență în școli și comunitate afectează fiecare al doilea copil. Dintre copiii victime ale abuzului fizic, sexual, ale neglijării și exploatarii, aproximativ 17.000 ajung în atenția autorităților⁷, ceea ce reprezintă doar câteva procente din fenomenul real al abuzului. Rata natalității înregistrează an de an valori tot mai mici, în 2022 fiind înregistrate doar 171.000 de nașteri, mai puțin decât acum 150 de ani. Expresie a acestor dificultăți, copiii noștri, în proporție de 55%, au declarat că își doresc să părăsească țara noastră, din cauza nemulțumirii față de calitatea sistemului educațional și condițiile de viață din România⁸.

¹ EUROSTAT, 2024.

² EUROSTAT, 2023; OECD, 2023, "PISA 2022 – Volume 1 The state of learning and equity in education".

³ PISA 2022 – Volume 1 The state of learning and equity in education.

⁴ World Vision, 2022. Bunăstarea copilului din mediul rural din România.

⁵ Organizația Salvați Copiii, 2023, Evaluarea situației copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate.

⁶ Institutul Național de Statistică (INS), baza de date TEMPO ONLINE, 2023.

⁷ ANPDCA, 2023,. Statistică abuz asupra copilului decembrie 2022. <https://copii.gov.ro/1/date-statistice-copii-si-adoptii/>

⁸ Organizația Salvați Copiii, 2023, Cunoașterea, importanța și respectarea drepturilor copilului în România.

În contextul în care ne apropiem de marcarea a 55 de ani de la istorica declarare a anului 1979 ca An Internațional al Copilului de către Adunarea Generală a ONU, care a condus la elaborarea Convenției Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificată de țara noastră prin Legea nr. 18 din 28 septembrie 1990, prezentul proiect legislativ, dezvoltat ca urmare a dialogului constructiv cu organizația Salvați Copiii România, reprezintă nu doar o oportunitate de a reitera angajamentul societății noastre față de bunăstarea copiilor, ci și un moment de reflectie profundă asupra provocărilor majore enunțate mai sus și a soluțiilor pe care împreună, ca stat, națiune și societate, le putem pune în aplicare.

Prin instituirea anului 2025 ca „An Național al Copilului”, acest proiect de lege își propune să evidențieze, atât pentru public cât și pentru autoritățile competente, necesitatea consolidării măsurilor de sprijin pentru copii și de promovare a drepturilor acestora. Asigurarea unui cadru național favorabil pentru dezvoltarea lor armonioasă reprezintă concretizarea principiului fundamental al interesului superior al copilului. Acest principiu este definit în Constituția României, la articolul 49 alineatul (1), prin una dintre cele mai puternice și inechivoce formulări constituționale din dreptul modern: „Copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor.” Astfel, se urmărește stimularea unei abordări integrate și coordonate la nivelul întregii societăți, pentru a răspunde eficient nevoilor complexe ale copiilor. Anul 2025 are potențialul de a marca instituirea acestui **regim special** de protecție și asistență pentru copii și drepturile lor.

Proiectul de lege prevede o serie de direcții de acțiune, printre care organizarea de manifestări dedicate dezvoltării sociale, educaționale, culturale și civice ale copiilor, alocarea de fonduri specifice pentru susținerea acestor inițiative și prioritizarea investițiilor în infrastructura destinată copiilor. Aceste direcții de acțiune sunt concepute pentru a crea o bază solidă pentru implementarea unor proiecte sustenabile care să contribuie la îmbunătățirea calității vieții copiilor și la promovarea egalității de șanse pentru toți.

Implementarea acestui proiect de lege este așteptată să aducă o serie de beneficii tangibile, printre care enumerăm:

- Prioritizarea alocărilor bugetare pentru infrastructura educațională, de sănătate și asistență socială.
- Implementarea programelor educaționale inovative prevăzute de lege, pentru dezvoltarea personală și intelectuală a copiilor afectați de sărăcie și analfabetism funcțional.

- Îmbunătățirea calității și accesibilității serviciilor de sănătate destinate copiilor, inclusiv cele de sănătate mintală și suport psihologic, în special pentru cei cu părinți plecați la muncă în străinătate.
- Dezvoltarea serviciilor sociale în comunitățile vulnerabile socio-economic în vederea asigurării respectării drepturilor copilului la standardele legale.
- Creșterea gradului de conștientizare la nivel societal și instituțional cu privire la drepturile copilului și necesitatea protejării acestora.
- Reducerea disparităților regionale în ceea ce privește accesul la servicii de calitate pentru copii, prin dezvoltarea de programe și proiecte specifice fiecărei zone.
- Stimularea parteneriatelor între stat, sectorul privat și organizațiile neguvernamentale pentru dezvoltarea de proiecte și programe sustenabile destinate copiilor.

„Anul Național al Copilului” va reprezenta, în 2025 și în anii care vor urma, un pas strategic în direcția amplificării eforturilor naționale de protecție și promovare a drepturilor copilului. Proiectul de lege vor contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață ale copiilor din România, fundamentând astfel o societate mai justă, mai incluzivă, unde drepturile și bunăstarea fiecărui copil sunt recunoscute și apărate în conformitate cu principiile Convenției Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului și întreg sistemul legislativ românesc. Într-un moment în care provocările sociale și educaționale devin din ce în ce mai complexe, dedicarea unui an întreg copiilor subliniază angajamentul și responsabilitatea colectivă a societății românești pentru viitor.

În numele inițiatorilor,

Natalia-Elena Intotero
Deputat PSD Hunedoara

Tabel cu susținătorii Proiectului legislativ pentru instituirea anului 2025 ca „Anul Național al Copilului”

NR. CRT.	NUME-PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ
1			
2			
3			
4	Ionela Vicol	PSD	
5	Sorin Vicol	PSU	
6	TOADER ION	PSD	
7	TOTUȚIAH HOAȘ	PSD	
8	MĂSCOVICI IONEL	PSD	
9.	VLADICĂNĂ CĂLIN	PSD	
10	VLASIU ȘTEFAN	PSD	
11	MANTA CLAUDIU	PSD	
12	GRĂDINĂRĂ RADU	PSD	
13	BĂLĂSOCĂ AUREL	PSD	
14	STOÎNĂ PAUL	PSD	
15	PÎPER-SAM FLORIN	PSD	
16	COLBAN GEORGESCU	PSD	
17	SANDU DIORICA	PSD	
18	BUZDUGAN CAROLEADĂ	PSD	
19	HODJUZFĂ SILVIU	PSD	

**Tabel cu susținătorii Proiectului legislativ pentru reglementarea participării copiilor
în procesele decizionale din administrația publică centrală și administrația
publică locală**

NR. CRT.	NUME-PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ
18.	Bîrcă Cătălini	PSD	11
19.	HURDUZENI Silviu	PSD	11
20	Mang Ioan	PSD	
21	RIZEA Cris Liza	PSD	
22	Tămătescu Alina Elena	PSD	
23	PRESURĂ ALEXANDRA	PSD	
24	BANESCU DUCIAN	PSD	
25	BORUȚĂ Florin	PSD	
26.	Iaura Vidal	PSD	
27	Munteanu Remus	PSD	
28	CHIRICĂ VIRGIL ALIN	PSD	
29	BUSĂU MARIA CRISTY	PSD	
30	Mircea Florin	PSD	
31	HODĂȘ Eugen	PSD	11
31	NITA' NICU	P.S.D	
32	MĂȘTAR Radica	P.S.D	
33	Goleac Nicolita	P.S.D	

Tabel cu susținătorii Proiectului legislativ pentru reglementarea participării copiilor în procesele decizionale din administrația publică centrală și administrația publică locală